

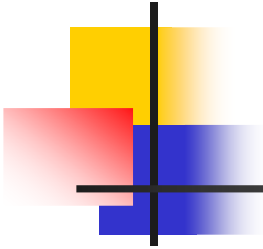
Podmínky integrace SP a legislativní opatření

Radka Horáková
květen 2006

Integrace

- proces začleňování do integrální society
- stav začlenění jedince či komunity do integrální society
- pokud je celý integrační proces přínosem pro integrující se objekt a výsledkem je stav začlenění, můžeme mluvit o dosažení pozitivní integrace » cíl speciální pedagogiky
(Vítková , 2004)

-
-
- naprosté zapojení a plné splynutí postiženého jedince se společností lidí zdravých a to ve výchově i vzdělávání, v pracovním uplatnění i ve s společenském soužití
 - **integrovaným vzděláváním** máme na mysli přístupy a zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavních proudů vzdělávání a do běžných škol

Inkluze

- stav, kdy je prostředí běžné školy již na integrované dítě připraveno
- společnost se skládá z individualit, které jsou odlišné » proto je třeba vytvořit školu pro všechny, bezbariérový život a tzv. inkluzivní společnost
- každý z nás má právo na podporu a pomoc, které je zapotřebí pro život ve společnosti
- cílem je vytvořit pocit, že rozdílnost a odlišnost každého z nás je samozřejmá a normální (www.uni-koeln.de)

Hlavní výhody integrace:

- dítě nemusí během týdne bydlet v internátě nebo brzy ráno dojíždět do vzdálené speciální školy
- identifikace se skupinou slyšících dětí
- běžná škola je pro dítě výzvou a silným podnětem
- doma má dostatek mluvních vzorů k napodobování
- tyto děti vykazují celkově lepší školní a řečové výkony, než děti v internátní speciální škole
- musí se mnohem více vyrovnávat s všedními potížemi, než žáci v chráněném prostředí internátu
- význam i pro slyšící děti
- lepší návaznost školy na SŠ a VŠ

Nevýhody procesu integrace:

- učitel běžné školy si nemusí vždy uvědomovat, že SP dítě vyžaduje speciální přístup a dítě nemá z vyučování dostatečný zisk
- SP dítě se může ve třídě běžné školy cítit izolované, nešťastné či přetížené
- třídní učitelé nemohou vždy brát na SP žáky zvláštní ohledy jako učitelé speciálních škol, což je dáno velkým počtem žáků ve třídě
- slyšící spolužáci nejsou vždy ochotni SP dítěti pomoci
- třídy se špatnou prostorovou akustikou a zvýšenou hladinou hluku
- větší vytížení rodičů během týdne

Kritéria pro integraci SP dítěte:

- **dítě** (*školní zralost, připravenost, užívání pomůcek, postoj k sobě*)
- **rodina** (*aktivní spolupráce, reálná očekávání, pozitivní vztah*)
- **škola**
 - *ředitel, učitel, žáci*
- **SPC**
 - *poradenství a diagnostika*
- **prostředky speciálně pedagogické podpory**
 - *osobní asistent, kompenzační a rehabilitační pomůcky, úprava vzdělávacích podmínek*
- **forma integrace**
 - *individuální, skupinová*
- **další faktory**
 - *sociálně psychologické mechanismy*

(Janotová, Svobodová, 1998, srov. Michalík, 1999)

Program integrace SP dětí do běžných zařízení zahrnuje:

- posouzení vhodnosti integrace a jejího způsobu v týmové spolupráci (logoped, psycholog, příp. sociální pracovníce)
- doporučení vhodného předškolního a školního zařízení pro každé jednotlivé dítě
- metodickou a odbornou pomoc pedagogům běžné školy či jiných výchovných institucí formou konzultací, návštěv a hospitací pracovníka v běžné škole, případně návštěvy pedagoga v SPC; informace o vhodných kompenzačních pomůckách a reedukačních materiálech
- další speciálně pedagogická a logopedická péče o jednotlivé děti za koordinované spolupráce SPC, školy a rodiny

(Janotová, Svobodová, 1998)

Literatura

- **JANOTOVÁ, N.** *Kapitoly o integraci sluchově postižených dětí.* Praha : Septima, 1996. ISBN 80-85801-81-7
- **JANOTOVÁ, N., SVOBODOVÁ, K.** *Integrace sluchově postiženého dítěte v mateřské a základní škole.* Praha : Septima, 1998. ISBN 80-7216-050
- **MICHALÍK, J.** *Školská integrace dětí s postižením.* Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 1999. ISBN 80-7067-981-6
- **POTMĚŠIL, M.** *Čtení k surdopedii.* Olomouc:UP PdF, 2003. ISBN 80-244-0766-3
- **SOBOTKOVÁ, A.** *Edukace žáků se sluchovým postižením.* In **VÍTKOVÁ, M.** *Integrativní školní (speciální) pedagogika. Základy, teorie, praxe.* Brno: MSD, 2003. ISBN 80-214-2359-5
- **VALENTA, J.** *Školské zákony s komentářem a prováděcí předpisy.* Olomouc : ANAG, 2005
- **VÍTKOVÁ, M.** *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální.* Brno : Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9